

Redaksjonelt:

Gjesteleder: Fossiltur til Skarpsnoåsen ved Holsfjorden søndag 15.juni 2003

Vi var i overkant av 30 stykker, nesten like mange voksne som barn, på fossiltur i kalksteinsfjellet like nedenfor tunnelmunningen på motorveien mellom Sollihøgda og Hønefoss.

Vi parkerte i et gammelt lavaområde med mye og synlig rompeporfyr, en bergart som er veldig vanlig på Østlandet, men sjelden i verdenssammenheng. Bortsett fra her i Norge, finnes den bare to andre steder i verden, fortalte Steinklubbens leder Lars O.Kvamsdal. - Det er på Kili-manjaro og på Antarktis.

Derfra fulgte vi den gamle anleggsveien over i kalksteinsgrunn der vi skulle lete etter fossiler fra silurtiden. Bjørn Funke som var faglig leder for turen, kunne fortelle om et helt annet landskap og et helt annet dyreliv. Fossilene vi skulle lete etter, er rester etter dyreliv i havet for 340 millioner år siden. Vi snakker om før dinosaurernes tid, før det fantes fisk i havet. Bjørn fortalte at man vet lite om landplanter og landdyr fra den tiden. Kanskje fantes det ikke. I havet derimot, var det et rikt dyreliv. Noen kjenner vi igjen i dag, slike som muslinger. Andre igjen er utdødd, f.eks. trilobitter. Trilobittene var små dyr med et slags ryggskjold og flere bitte små ben. De kunne være ertestore, men ofte finner man bare biter av fossiler i dag. Ellers finnes det mye koraller i området og tendenser til et korallrev, fordi det var varmere på den tiden. For omlag 340 millioner år siden lå Norge omtrent ved ekvator og mye av det som er land i dag, lå under havet.

Det som er spesielt med norske fossiler, er at de er så gamle. De er blant de eldste i verden, selv om fossilene i Skarpsnoåsen er unge i norsk målestokk.

Vi hakket oss inn i den løse fjellsiden langs anleggsveien. Noen steder var fjellet så løst at man kunne plukke det fra hverandre med hendene uten bruk av hammer og meisel. Og vi

som trodde at fossiler var sjeldne, opplevde noe annet her. Du fant fossiler så sant du gadd å snu på en sten. Vi prøvde oss to steder langs veien og forekomstene var rike på begge steder. Vi fant mange eksemplarer av vingesnegler og brachiopoder, muslinger, blekksprut, sjølliljestilker og deler av kronen. Å finne kronen på sjølliljer er ganske sjeldent i Norge, mens man i Tyskland kan finne store og fine eksemplarer. Dagens funn var likevel en fire cm. lang forstennet cormulites. Alt man vet om den, er at det var et slags dyr, men man aner ikke engang hvilken dyregruppe den tilhørte.

Pia, Mikkel og Pernille Strømstad

Ja, slik vil vi ha det, for den gode opplevelsen er noe vi leter etter, og den finnes kanskje i den tiden, i det rommet vi leter etter noe annet. Dette annet kan være svært så håndfast, en stein, en plante, et sted eller en venn. Og uvegerlig, underveis, får du opplevelsen som kanskje ikke oppleves i øyeblikket, men som er dannende, kanskje bestemmende for veivalg senere, - kanskje allerede rundt neste sving. Den spesielle grønnfargen litt før solnedgang, den hjelpende hånda du holdt i noen korte sekunder ved den bratte skrenten, det den som visste fortalte og forklarte deg, og som du likevel synes var så forunderlig, så uutgrunnelig rart, - og til sist, øye-

Forts. side 31